

ACC. N:R. M. 6436:1-8.

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking,

Härad: Uppvidinge ö Lundbörd.

Adress: Furåkra, 2^a Kräksmåla.

Socken: Ålgult ö Kräksmåla.

Berättat av: Lantbr: Nils Jansson, m. fr.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811. i Ålgultsockna.

H. G. 15.

Uppteckningen Berör
A. Väderleksmärken.

Vol: 6.

Sidos: 78. - 79.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. M. 6436: 1

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Vihing
Härad: Uppvidinge ö Huvudöds. Adress: Juråkra, 2^e Prästgård.
Socken: Ålgåsa ö Prästgård. Berättat av: Lantbr: Nils Gustavson m. f.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgåsa socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

VI. Att förut säga väderleken med tilljäll (72.
av "Vinterbräda" Hette har oss att "Låsa i Bräda".
Obs! Tiden när våra gamla sade det borde
ske är i föregående noga angiven i uppteck-
ningarna. Jag följer min farbror Nils utsa-
gor och lägger därtill "Lille gobbs uträgor".
"Lille gobb" var en kort, fjok gubbe död omkring
1895. Han var Backstugasittare i Prästgård i
Ålgåsa socken. Som redan upptecknats,
så består "Bräda" (Vintergatan) av egentliga "Brä-
da" från norr till "julaflaket", sen kommer där-
efter "Kyrdeknänsaklymnan". När man står
där Vintergatan med ansiktet vänt mot
norr, så ha vi "Kringgrenen, till venster

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6436:2.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge ö Kauhövd. Adress: Furåkra, "Kräksmåla."
 Socken: Ålgö Kräksmåla. Berättat av: Lautbruk: Nils Jonsson, m.f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det är "Kangerbalken" som omfattas (18).
 Frägelistan 2de sida. "Vintergrenen" går åt
 höger = (öster) i den läses väderleken från mitt-
 ten å januari 8 framte "årpruti" hade de
 gamla. När jag så läser uppgifterna i fräge-
 listan å sid: 6. heter det b.a. "Man räknade
 från västra horisanten och uppåt." Sen åsik-
 ten kunde varken fäderna eller jag gå med
 med på. men det är väl som ett folkuttryck
 lyder "Var man tycker bäst om sin vatten-
 välling." Fäderna däremot hos oss började
 läsa Bröta i norr fram te "Thomas Apostel"
 den 21. Dec. "Så ser man nog då förvintren
 blir," sade dom. Sen vidtager "Julafloret," då

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6436:3

Landskap: Småland. Upptecknat av: Ereb Viking
Härad: Leppvidinge ö Handbo Adress: Furåkra, Kråksmåla.
Socken: Ålgö ö Kråksmåla. Berättat av: Laufer: Nils Gannae
Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Ålgö ö Kråksmåla.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

viser hur den vintern blir te mot slutet (14. januari. Sen kommer "Kundelsmäsklynna" å då läser man i Örtens grenen å får se hur den återvintern blir fram te "Vårpuda." "Småvråa ligger i Örtens", sade de gamle. Likaså sade lam om sommaren, "Åtta Olsmässa, på ska man pitta efter torkevädret i Örtens." Obs! Var "bröta, Gulaflaket och vintergrenen" jämna och klara, så blev det jämnt, stadlig vinter med medelmåttig snö hela vintern, men varhelt då va knölar på nåt ställe, så blev där starkare snö å starkare höld. Var det mörka fläckar, så blev det förväder, men varo fläckarna

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6436. 4.Landskap: Småland.Upptecknat av: Carl Viking,Härad: Uppvidinge ö Handbörd. Adress: Furåkra, Kräkumåla.Socken: Ålgö och Kräkumåla. Berättat av: Lombrook: Nils Jansson, upf.Uppteckningsår: 1940.Född år 1811. i Ålgö och Kräkumåla.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Helt himmelsblå då vart det ingen snö (75.
 aers ty det kunde bli så starkt förväder att
 snön smalt bort eller och kunde det bli-
 va nästan barvinter. En sådan barvinter
 kallade fäderna "Fattigmanvinter". Sådant
 går verkligen att lära i "vinterböta", men det
 vill en viss vana till att på ett ungefär
 bestämma tiden, när det blir på eller, håld,
 eller stort snöfall. — Så är det och med
 "Kringgrenen". Gynas den "jämn, klar och bild",
 helt och hållet, så blir det ett gott och rya-
 ningt år, men är det "blekt", och fläcker,
 så blir det mer eller mindre felslagna
 förhoppningar med skörden, sade de gamle.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 14.6436.5

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge ö. härbörd. Adress: Turäkra? Kråkavila.
 Socken: Hjghult ö. Kråkavila. Berättat av: Lantbr. Nils Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Hjghult socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Namnet "svavelspan" i vintergatnan är (16.
 helt okänt hos oss. Väderleksmärken av
 stjärnorna vara vidare. När en stjärna fal-
 ler, så "Gave man aht på åt vilket håll ha
 föll; för från då hållet kommer vinden att
 blåsa senast efter 3 dygn" sade de gamle.
 När stjärnorna tykas flämba, som en guldä-
 ga vid lindrigt drag, då blir det förvissa
 storm. Var det kallt & klart väder "Lucia natt"
 (=natten till den 13de december) så blev det
 lenväder & helga hangars då. (Trettandag jul.)
 Fäderna sade därför "Lucia kall & trettandag
 väst; då ä lika väst, som att sunnavind
 & kvinnopräta kommer att sluta med väst."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. N. 6436:6.

Landskap: Småland. Upptecknat av: Earl Viking.
 Härad: Uppvidinge ö Kaudlöfd. Adress: Furikra "Kråksmåla."
 Socken: Höghult ö Kråksmåla. Berättat av: Lantbruk: Nils Jansson, m.f.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1911. i Höghults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vidare sade de gamle. "När Stjärnorna⁽⁷⁸⁾
 "Stupa" obs! (tycks falla Ladrät) så bror det om
 vintern snå om sommaren Stilla regn.
 "Å då kallt så Stjärnorna gnistra, som de
 manter, då faller säkert höldeu innan de
 närmaste 3 dygnen." Å Stjärnorna immiga"
 (Liksom angivna av ånga) då blir det förenaste
 inom de 3 närmaste dygnen. — När vattu-
 mannens och fiskarnas Stjärnbilder behär-
 skade naturen, så var det nederbörd att
 vänta i vissa fall, men ej i alla fall. Kallt
 på sommaren borde man tillre vilken
 ställning "Noacks ark" insåg på himmel.
 "Noacks ark" är ett strimligt småkrusigt, grå-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 6436: F

Landskap: Småland.

Upptecknat av: Carl Viking

Härad: Elfvigdinge ö Haulbörd.

Adress: Furåkra, Kråksmåla.

Socken: Ålgult ö Kråksmåla.

Berättat av: Lantbr.: Nils Jansson.

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1811 i Ålgults socken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

vitt, långsträckt molnparti. Jag skulle när (78. mest kunna likna det vid en talgig fårmage. Obs! Man gav akt på i vilken riktning åar och bäckar runna på den ort man vistades. Stad "Noachs ark" frärs över åarna och bäckarna, så föll det t. ex. inget regn om man rätt var under "Vattumans och fiskarnas" inflytanden. Men "Stad arken med strömmarna, så blev det stormderbörd. Min fader Erik Jansson, Kråksmåla Ålgults socken berättade, "1868. = (Vädert) "Josse sammaren kallad, "Så stod "Noachs ark" frärs över stämmarna hela tiden från 5te maj 8 till 9de september, 8 vi fick inget regn.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6436.8

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge ö Handbreds. Adress: Turikra^e Kräksmåla.
 Socken: Kjgultö Kräksmåla. Berättat av: Lantbr: Nils Jansson.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1811. i Kjgultörocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

förrän arken vid den tiden ställde sig ⁽¹⁹⁾
 med strömmarna fastän Naturen under
 den tiden varit under både "Vattumannens
 & Fiskerisinflytelser". -

Om avfångsjärnan och männen då mycket
 mycket händer säga "skarpa och hårt klara
 ut," då hade man 3 kalla på varandra
 följande Nytt vänta. Men var avfångs-
 jaran och männen ludna, tjocka och im-
 miga" när Nyårsmyet händer då följde 3 leua
 ny, d. v. s. Nyårsmyet inberäknat. Obs!
 Att skjorta och vinterbröta haft någon
 betydelse för fisket å våra orter, det ha-
 va vi ej höck talas om.

Skriv endast på denna sida!